

Rodna Gruda

Prekmurščine v Ljubljani ne razumejo

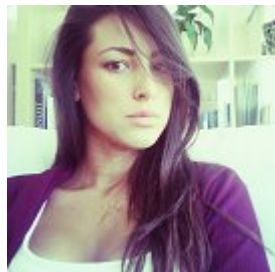
Prekmurje Dialect not Understood in Ljubljana

Objavljeno dne/Published on: 03.04.2014

Avtor članka/Article Author: Vesna Vukšinič Zmaić, foto: V. V. Z.

Dvajsetletna Vlatka Ajduković obiskuje drugi letnik Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani. Je članica Slovenskega društva Kredarica iz Novega Sada, vrsto let je tam obiskovala tudi šolo slovenskega dopolnilnega pouka. Po mami izvira iz Prekmurja in presenečena ugotavlja, da nihče v Ljubljani ne razume prekmurskega dialekta. Ona ga namreč odlično obvlada.

The twenty-year old Vlatka Ajduković has enrolled in the second year of the Faculty of Economics in Ljubljana. She is a member of the Slovenian Association Kredarica in Novi Sad where she also attended supplementary Slovenian language lessons for several years. Her mother's side originates from Prekmurje and she was surprised to find that nobody in Ljubljana understands their dialect. She, as a matter of fact, has mastered the Prekmurje dialect.

Katere so bistvene razlike med fakultetama v Ljubljani in Novem Sadu?

Mislim, da so v Ljubljani boljši profesorji, več je možnosti za nadaljevanje študija, drugačno je podajanje snovi. V Novem Sadu preprosto nisem bila zadovoljna z načinom predavanj, zato sem se jih tudi izogibala. Nisem natančno vedela, kako je v Ljubljani, slišala pa sem, da je bolje. Tako sem se odločila poslati vso dokumentacijo, saj nisem vedela, če me bodo sploh sprejeli. S fakultete v Ljubljani sem prejela nadaljnja navodila, katere dokumente moram še poslati, katere prevesti. Odgovor, da sem vpisana in naj pridem, sem dobila šele oktobra. Sama sem želela še premisliti, ali naj res grem, vendar me je mama spodbujala, da to moram storiti. In sem šla.

Najbrž ti slovenski jezik ne dela težav?

Zaradi jezika res nimam težav. Imam tudi vse informacije, knjige, predavanja so dobra, vaje tudi, asistenti so mladi in pridejo na vaje pripravljeni, vse razložijo... Odlični so!

So na fakulteti v Ljubljani upoštevali predmete iz prvega letnika fakultete v Novem Sadu?

Da, so. Moram opraviti še nekaj diferencialnih izpitov iz prvega letnika, ki so pogoj za tretji letnik. Sicer pa nimam večjih težav. Naredila sem štiri izpite. Kot zahtevnejši predmet »slovi« pravo, za katerega sem si vzela čas, se res učila in ga tudi opravila.

V Novem Sadu si obiskovala pouk slovenskega jezika, ki poteka v okviru Društva Slovencev Kredarica.

V bistvu sem k pouku hodila vrsto let in zamenjala tudi nekaj učiteljic. K Ruth Zlobec, ki še vedno uči, sem prav tako prihajala na ure, vendar se mi je takrat začel že prvi letnik fakultete, zato sem izostajala. Ko pa sem prišla, me je Ruth povabila, naj ji pomagam pri pouku kot neke vrste asistentka pri učencih, ki so bili na začetni stopnji. Ruth je prijazna in topla oseba in na njenih predavanjih je vedno veliko učencev. Več generacij skupaj.

Najbrž ti pridobljeno znanje na dopolnilnem pouku pomaga na predavanjih?

Seveda. Govorim prekmursko in sploh nisem vedela, da je to v Ljubljani taka težava in da tega dialekta nihče ne razume. Vedno sem si mislila, da dobro govorim slovensko. Ampak zdaj vem, da »gučim«! Vsi tukaj mi pravijo, da potrebujejo podnapise za prekmurščino in me vprašujejo, če govorim tudi madžarsko.

Tvoje korenine so torej v Prekmurju?

Tako je, moja mama je iz Martjanec pri Murski Soboti, oče je iz Novega Sada. Mama ima v Murski Soboti še očeta in tri sestre z družinami. Bratranec živi in dela v Ljubljani. Z njim se velikokrat srečava, saj mi to pomaga, sploh če imam domotožje. Sicer pa živim v študentskem domu. Najprej mi je bilo težko, vendar za vse potrebuješ čas. Zdaj sem se že povsem navadila. Dom je preurejen in nov, res je lepo.

Razmišljaš, da bi po študiju ostala v Ljubljani?

Rada bi šla na izmenjavo študentov prek Erasmus. Velikokrat se vprašujem, kje bom pristala. Zdaj se privajam na življenje v Ljubljani, kar je zagotovo dobra podlaga za naprej. Tudi to je eden od razlogov za odločitev, da grem v Ljubljano. Če namreč tudi med študijem živiš doma, ni priložnosti za samostojnost. Tudi brat, ki v Novem Sadu študira prvi letnik arhitekture, razmišlja, da bi prišel v Ljubljano.

Ali si v Ljubljani spoznala koga iz Novega sada in Srbije?

Spoznala sem deklo iz Kruševca, ki je v Ljubljano prišla študirat s fantom, vendar nimata sorodstvenih vezi ali korenin v Sloveniji. Z jezikom ima precej težav, zato se bo vpisala na tečaj slovenskega jezika. Spoznala sem tudi nekaj študentov, ki pa so na izmenjavi.

Kako pa ti je všeč življenje v Ljubljani?

Slovenska prestolnica mi je všeč. Opazila pa sem, da so ljudje bolj zadržani. Večina študentov gre za konec tedna domov. V drugem semestru imamo v programu seminarske naloge in zdaj se vidi, da je težava, kdo bo s kom delal. Bo pa to priložnost, da se bomo bolje spoznali. Sama se z nekaj vrstniki družim na fakulteti in zunaj nje.

Za konec tedna grem večkrat k sorodnikom v Prekmurje, domov pa vsake dva meseca oziroma, ko ni izpitov. Prometna povezava med Ljubljano, Beogradom in naprej proti Novem Sadu je dobra. Za zdaj sem načrtovane izpite opravila in upam, da bom šla večkrat lahko v Novi Sad.

